

ÚVOD

Schengenský informační systém druhé generace (dále jen „SIS II“) představuje rozsáhlou databázi sdílenou všemi členskými státy v oblasti schengenského prostoru. Primárně jsou v něm soustředěny dva typy informací, a sice informace ohledně hledaných, neznámých či sledovaných osob a ve druhém případě záznamy ukradených nebo ztracených vozidel a objektů, jako jsou například identifikační doklady, registrační dokumenty vozidla apod.

V souladu s principy ochrany osobních údajů mají veškeré osoby, jejichž data jsou shromažďována, uchovávána nebo jinak zpracovávána v SIS II, právo na přístup k těmto údajům, opravu nepřesných údajů nebo vymazání nezákonně uchovávaných dat. Nadto se mohou v odůvodněných případech domáhat soudní ochrany, včetně náhrady škody za případné nezákonné zpracování údajů. Vzhledem k tomu, že národní databáze členských států odpovídají centrální databázi SIS II, je možné jednotlivá práva uplatňovat ve vybraném členském státě bez ohledu na to, která země záznam do SIS II vložila. Je však třeba mít na paměti, že s odkazem na čl. 34 odst. 2 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1987/2006 ze dne 20. prosince 2006 o zřízení, provozu a využívání Schengenského informačního systému druhé generace a čl. 49 odst. 2 Rozhodnutí Rady 2007/533/SV ze dne 12. června 2007 o zřízení, provozování a využívání Schengenského informačního systému druhé generace pouze členský stát, který záznam do SIS II vložil, jej může měnit nebo odstranit.

Právo na přístup se uplatňuje v souladu s právním řádem státu, v němž subjekt o informace žádá. V návaznosti je možné rozlišit dvě formy přístupů, konkrétně:

- přímý přístup (subjekt uplatňuje své právo přímo u správce údajů, nejčastěji policie, celní správy apod.);
- nepřímý přístup (subjekt uplatňuje své právo nepřímo prostřednictvím národního orgánu ochrany osobních údajů).

Obecným předpokladem pro adekvátní fungování SIS II je vzájemná spolupráce členských států, ať už v rovině předávání informací, ověřování záznamů, zaujetí stanoviska k projednávané věci či respektování lhůt. S ohledem na dopady, které může mít evidence osoby v SIS II, je nutné zabezpečit všechna garantovaná práva subjektu údajů a jejich bezproblémový výkon.

Příručka pro uplatnění práva na přístup

VII. ČESKÁ REPUBLIKA

1. Povaha práva na přístup

Subjekt údajů má právo na přímý přístup k údajům. Primárně by měl subjekt údajů uplatňovat svá práva ve vztahu k SIS přímo u správce údajů, tedy Policie České republiky.

2. Kontaktní údaje orgánu, kterému mají být žádosti o přístup adresovány

Policejní prezidium České republiky
P. O. Box 62/K-SOU
Strojnická 27
170 89 Praha 7

3. Formální náležitosti žádosti: informace a dokumenty k doložení – možné náklady

Informace o tom, jak žádat o sdělení týkající se výmazu nebo opravy údajů, jsou k dispozici na stránkách orgánu ochrany údajů – Úřadu pro ochranu osobních údajů (www.uoou.cz), a to včetně příslušných formulářů. Webové stránky Policie České republiky (www.policie.cz) a Ministerstva vnitra (<http://www.mvcr.cz/eu-schengen.aspx>) rovněž poskytují informace ohledně této problematiky stejně jako obecné webové stránky České republiky jako členského státu Evropské unie (www.euroskop.cz).

Jakýkoli subjekt údajů je oprávněn k zaslání písemné žádosti Policii České republiky (na adresu uvedenou výše), v níž uplatní své právo na informace ve vztahu k výmazu či opravě dat zpracovávaných v SIS. Informace o zpracování dat v SIS lze poskytnout pouze subjektu údajů, jehož se týkají (případně jeho právnímu zástupci). Žádost musí obsahovat identifikaci žadatele – jméno/jména, příjmení, datum a místo narození, adresu, pohlaví a občanství. Za účelem jednoznačné identifikace žadatele, a tedy spolehlivého zpracování žádosti, se doporučuje k žádostem přikládat kopii identifikačního dokumentu, který slouží k prokázání žadatelovy identity, shodně jako umožňuje zabránit riziku zpřístupnění osobních údajů neoprávněné osobě. Policie je povinna odpovědět ve lhůtě 60 dnů. Uplatnění práva na přístup k údajům není zpoplatněno.

4. Kontaktní údaje národního orgánu pro ochranu osobních údajů a jeho možná role

Úřad pro ochranu osobních údajů
Pplk. Sochora 27
170 00 Praha 7
Česká republika

Úřad pro ochranu osobních údajů je kompetentní k přezkoumání zpracování osobních údajů v národní části SIS na žádost subjektu údajů v případech podezření z nezákonného postupu nebo v případech, v nichž správce údajů (Policie České republiky) neposkytl uspokojivou odpověď.

5. Předpokládaný výsledek uplatnění práva na přístup. Obsah poskytované informace

Policie by měla odpovědět, zda jsou v SIS obsaženy osobní údaje týkající se konkrétního subjektu údajů, o jaká data se jedná, proč byla vložena (pro jaký účel) a jakým orgánem.

Podle ustanovení § 83 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, policie nesmí vyhovět žádosti, pokud by to ovlivnilo plnění úkolů policie v souvislosti s trestním řízením, národní bezpečností nebo ohrožením legitimních zájmů třetí osoby.

6. Odkazy na národní předpisy, které se uplatní

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (§ 12 a 21)

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (§ 84)

7. Jazykový režim

Český jazyk je jediným oficiálním jazykem pro komunikaci s českými orgány. Úřad pro ochranu osobních údajů nicméně komunikuje také v jazyce anglickém. Základní informace o možnosti podání žádosti a uplatnění práva na přístup k údajům přístupné na webových stránkách českého orgánu ochrany osobních údajů jsou rovněž k dispozici v angličtině.